

GILLETTE & L'ORÉAL, WOMEN USA

VOL. III

Kentucky • Louisiana • Maine • Maryland
Massachusetts • Michigan • Minnesota • Mississippi

FERDINANDO FREGA

GILLETTE & L'ORÉAL, WOMEN USA — VOL. III

L'ORÉAL THROUGH GILLETTE · 08

*Kentucky, Louisiana, Maine, Maryland, Massachusetts,
Michigan, Minnesota, Mississippi. Hatua ya tatu ya safari ya
kuvuka Amerika, kutoka bonde la Ohio hadi kwenye delta.*

Sura Sifuri — ufunguzi wa pamoja

*Sura hii ya ufunguzi inashirikiwa na juzuu zote sita za
Wanawake wa Marekani. Imechapishwa hapa kwa ukamilifu, na
imekunjwa ili mfululizo uweze kusomwa kwa mpangilio bila
marudio.*

SURA SIFURI

Hapa, dunia si eneo: ni mpaka. Ncha ya Kaskazini haikaribishi,
haisamehe, haiachi nafasi ya kukosea. Weupe unatawala kama
kitu kamili, kimya na kisicho na kumbukumbu. Halijoto si
takwimu ya hali ya hewa: ni mnyama mwindaji. Usiku hudumu
kwa miezi, huponda mawazo, hupotosha maumbo ya watu,
humeza nia yao.

Jamii ni chache, ndogo na zilizojifunga. Inuit, Yupik, watu wa
Aktiki wanaishi mahali ambapo hakuna mtu angechagua kubaki.
Hapa, kila mtu ni muhimu kwa kuendelea kuishi kwa kundi. Kama
huna manufaa, unakuwa mzigo. Na wale wanaokuwa mzigo
hutoweka ndani ya ukimya, ndani ya theluji, ndani ya mantiki ya
mazingira yasiyotoa nafuu yoyote.

Vituo vya kisayansi vinaongeza aina nyingine ya baridi: ile ya ngazi za mamlaka. Hapa, mwanamke ni uwepo adimu, kitu kisicho cha kawaida ambacho lazima kijizoeshe au kishindwe.

Mahali hapa, dhana ya “kutoweka” haipo. Kuna weupe tu unaofuta kila kitu.

Wanawake wa Inuit na Yupik

Msichana wa Aktiki hadekezwi: anaandaliwa. Anajifunza mapema kustahimili baridi, giza na njaa. Lazima awe na manufaa kwa ukoo, kwa sababu hapa utambulisho si wa mtu binafsi. Ni wa kazi. Mwanamke hubeba mzigo wa familia na jamii: chakula, moto, watoto, ngozi, matunzo. Hakuna anayezungumza kuhusu haki. Hakuna anayezungumza kuhusu udhaifu. Msongo wa mawazo upo, lakini hauna jina. Ukatili upo, lakini hauna mashahidi.

Mwanamke wa vituo vya kisayansi

Ameelimika, ana ujuzi, amezoea nidhamu. Anawasili kama mtafiti, fundi na daktari. Haraka anagundua kwamba Ncha ya Kaskazini haitambui vyeti. Hapa, uthabiti wa akili ndio pekee unaohesabika. Ngazi za mamlaka za wanaume zinamtawala, na kila dalili ya udhaifu inatafsiriwa kama udhaifu. Ni mazingira ambamo nguvu haitoshi: kujitawala kupita kiasi kunahitajika.

Mwanamke wa Magharibi “wa nje”

Amelelewa katika uhuru, anawasili akiamini kwamba anaweza kuishinda baridi. Lakini mahali hapa panamvunja: upweke, nafasi ndogo mno, ukimya usio na mwisho. Vituo si jamii, ni mitambo. Na mwanamke, ndani ya mtambo uliobuniwa na wanaume, lazima apigane ili asitoweke.

Safari ya Kwenda Ukingoni mwa Dunia

Jirani yangu, Antonio, aitwaye Nino, alikuwa amezungumza kwa miaka mingi kuhusu North Cape, jua la usiku wa manane, miezi isiyo na giza. Ilikuwa ndoto aliyoiweka mfukoni, kama kitu kisichowezezana. Asubuhi moja ya Mei, nilibonyeza kengele ya mlango wake na kusema hili tu: “Funga sanduku lako. Nitarudi baada ya saa moja. Tutarudi baada ya siku 30.” Aliniangalia, akiwa ameshangaa, mwenye furaha. Mke wake, akiwa na wasiwasi, aliuliza mipango yetu ni ipi. “Kuifukuzia ndoto,” nilijibu.

Tuliingia garini. Wake zetu walituangalia kama vichaa. Lakini safari hii ilikuwa ya kweli. Nino tayari alikuwa amejaa maswali. “Tunaenda wapi? Nibebe pesa kiasi gani?” “Tulia,” nilimwambia. “Tutafika baada ya saa 54. Kilomita 5,000 tu. Tuko ndani ya Range Rover mpya. Furahia safari.”

Kila baada ya kilomita 300 nililazimika kusimama: yeye, aliyenizidi umri kwa miaka kumi na miwili, alikuwa na mwendo wake. Mimi nilikuwa na maji na vinywaji; yeye alikuwa na kahawa na mahitaji ya mwili. Na kadiri tulivyoendelea, ndivyo alivyozidi kuzungumza kuhusu maisha yake. Mambo ambayo nisingeyajua kamwe kama si ile barabara isiyo na mwisho.

Wanaume wawili peke yao ndani ya gari, wakizungumza kuhusu wanawake kila wakati. Yeye alikuwa amemjua mke wake peke yake. Nilicheka. Nilimtuliza: “Sisi sote tuko hivyo hivyo.”

Aliniuliza nilifanyaje kubaki na akili timamu nikiendesha kwa saa 60. Nilimweleza kuhusu Urusi, nilipokuwa na miaka 22 nikaendesha kwa saa 51 ili kukutana na mwanamke ambaye sikuwahi kumwona. “Umbali si mipaka,” nilimwambia, “Ni visingizio. Mimi sijawahi kuwa navyo.”

Kuwasili katika weupe

Tuliingia Norway. Hosteli moja kando ya barabara. Tungeliacha gari pale na kuendelea kwa sleji.

Kiongozi alikuwa amejifunika mwili mzima, hapenyeki. Alipovua miwani yake, niligundua kwamba alikuwa mwanamke.

Mwanamke wa Norway, kimya, wa moja kwa moja, wa barafu. Nino katikati ya sleji, yeye mbele, mimi wa sentimita 190 nyuma, nikifunga msafara.

Bado kulikuwa na mwanga wa mchana. Saa yangu ilionyesha muda, lakini haikuniambia kama ni usiku au asubuhi. Lilikuwa jua la usiku wa manane. Tulikuwa tumefika North Cape.

Nino alilia. Alinikumbatia. Nilimwambia, nikicheka, “Kuwa makini... watu wanaweza kudhani sisi ni mashoga.” Tulicheka, lakini tulikuwa ukingoni mwa dunia.

Kisha ikaja barafu kali: -52°C .

Kuingia katika Aktiki halisi

Walitupeleka kwenye kontena la chuma ili tubadilishe nguo. Suti nzito mno, zilizojazwa pamba, zilizofungwa kwa zipu tata.

Nilimlipa kiongozi. Nino aliachwa katika igloo moja pamoja na wanaume kadhaa; mimi niliachwa katika nyingine pamoja na familia: mzee mmoja, kati ya miaka 70 na 80, na wanawake watatu kati ya miaka 30 na 50.

Ulikuwa ulimwengu uliofungwa. Rahisi. Katili.

Mwanamume alikaa pembeni. Wanawake waliendesha mwendo wa maisha. Na choo kilikuwa kilima kilicho mita tano kutoka igloo: kinyesi kiliganda kabla ya kugusa ardhi. Mkojo wangu wa

kwanza ukawa nyota ya Aktiki ya rangi ya njano. Ilikuwa Kaskazini ikinisalimia.

Mwanamke wa umri wa kati, Magi, alizungumza Kiingereza kidogo. Mengine yalikuwa ishara, macho, mikono. Lugha ya baridi.

Nilipokuwa sina uhakika jinsi ya kutumia suti, yeye, bila kufikiri, aligusa kinena changu ili kunionyesha zipu iliyofichwa. Hapakuwa na hila, hapakuwa na aibu: kazi tu. Kuendelea kuishi.

Siku tatu ndani ya igloo

Walileta chakula. Samaki wa kukaushwa kwa moshi, samaki mbichi, maini ya chewa, tumbo la nyangumi. Na mipira ya papa. Hapakuwa na chaguo. Hapakuwa na mbadala. Kilikuwa kile ambacho maumbile hutoa.

Kisha nikanywa: kimiminika chekundu. Nilidhani ni divai. Ilikuwa damu ya nyangumi iliyochujwa, iliyochemshwa na kutiwa sukari. Niliinywa. Ilinipa nguvu ambayo sikuwahi kuihisi kabla. Nishati ya asili kabisa. Nilidhani ni kokeni. Hapana. Ilikuwa Kaskazini ikiingia mwilini.

Wanawake waliniangalia. Mzee alitoka kwenda kuwinda. Nilipumzika na kunywa damu. Siku tatu bila simu, intaneti, kompyuta, bila Nino. Mimi na wao tu.

Hapakuwa na usiku. Mwanga tu, moto, barafu na pumzi.

Wale wanawake watatu walilala chini ili walale. Nilitafuta mahali. Yule mdogo kuliko wote aliinua mkono wake na kunipa ishara nisogee karibu. Waliangua kicheko. Sikuelewa. Walisema kwamba nilikuwa “Krismasi” yao.

Njia ya kusema kwamba nilikuwa nimekubaliwa.

Nilijaribu kuwapa pesa kidogo kama shukrani. Walikataa. Walitaka tu kukumbatiwa. Na maneno machache kwa lugha ya Calabria ili wajisikie karibu zaidi.

Pale nilielewa thamani ya zawadi za kweli: zile zisizoweza kununuliwa wala kuuzwa.

Kuaga kwa kiongozi

Baada ya siku tatu, kiongozi aliwasili. Alizungumza na wale wanawake watatu kwa saa moja. Mimi nilikuwa nje. Sikuelewa walichokuwa wakisema. Halikuwa jambo langu. Ilikuwa lugha yao, ulimwengu wao, sheria yao.

Ndani ya kontena, nilipokuwa nikivua nguo, kiongozi aliingia. Mdadisi. Wa moja kwa moja. Wa Kaskazini. Alinikumbatia kwa nguvu. Alinibusu. Ngozi yake ilikuwa nyeupe kama maziwa. Macho yake yalikuwa ya buluu kama anga la Agosti.

Aliniomba nimchukue niende naye. Angefanya lolote ili kutoka katika ulimwengu ule.

Nilitabasamu kwa heshima. Sikuweza. Sikupaswa.

Nilimwachia ahadi moja tu: “Ukihitaji chochote, niandikie barua. Nitakusaidia.” Hata pesa alizikataa. Alikuwa mwanamke mrembo, lakini mpweke. Upweke usioweza kuonekana kwa mbali. Upweke ambao baridi haiusamehe.

Kurudi nyumbani

Tulikwenda kumchukua Nino. Alikuwa amefurahi mno. Hakutaka kurudi. Lakini mimi nilikuwa na miadi na mke wake.

Aliwasimulia kila mtu kuhusu siku zake tatu. Mimi nilinyamaza. Sikuwahi kumshirikisha yule mwanamume chochote. Karatasi tu.

Na hivyo, wakati Nino akirudi katika ulimwengu wake, mimi nilikuwa tayari njiani kuelekea mwingine. Mahali pengine. Mkutano mwingine.

Karibu.

Hitimisho

Kaskazini haikuchukui: inakubadilisha. Na kamwe

haikurudishi ukiwa mzima. Wanaume huja Ncha ya Kaskazini wakitafuta mwanga, ukimya, picha, ndoto. Wanawake hubaki ili kuendelea kuishi.

Wanaume husimulia walichokiona. Wanawake hunyamazia walichokipitia.

Wanaume hurudi. Wanawake hubaki. Hubaki katika baridi, katika nyumba za theluji, katika ukimya usiosikika. Hubaki ili kutegemeza jamii zisizowasherehekea. Hubaki ili kuwalinda watoto, wazee, wageni. Hubaki bila kuonekana.

Nilichukua kumbukumbu moja tu kutoka pale: mwanamke mrembo, mrembo kupita kiasi, lakini mpweke. Si kwa maana ya kimapenzi. Kwa maana ya kibinadamu. Kwa maana ya kusikitisha.

Tafakari

Kaskazini haiui mwili. Inaua uwepo. Na kinachobaki ni weupe: mahali ambapo wanawake huishi na kutoweka kwa wakati mmoja.

Ndiyo sababu ninaandika. Kwa sababu maeneo ya kupindukia hayasimulii hadithi yao wenyewe. Na wale wanaoyapita hawawezi kujipa anasa ya kunyamaza.

Si mimi. Si mimi. Ardhi yangu iliniza, na sehemu nyingine ya dunia inanikaribisha si kama mgeni, bali kama mmoja wa familia.

Kutoka kwenye weupe kamili wa Kaskazini, nilishuka katika mkanganyiko kamili wa Marekani.

MAREKANI

Kazi Isiyowezekana

Kufanya kazi katika kampuni ya Kimarekani kwa miaka kumi na minane hukupa kitu ambacho hakuna kampuni nyingine duniani inaweza kukupa: utamaduni wa kazi, taratibu, dhamira iliyo wazi, na mfumo wa maadili ambayo si nadharia — ni mazoea ya kila siku. Hawakuelezi; wanakujengea. Na wanafanya hivyo bila kukuomba ruhusa.

Nilikuwa katika ofisi ya New York nilipopewa kazi ambayo sikuwahi kuiwazia. Si kupandishwa cheo. Si uhamisho. Jaribio.

Mpango wa siri, ulioundwa ili kuthibitisha mfano wa mahusiano ya kibinadamu ndani ya Marekani. Hawakuwa wamechagua mameneja, wanasaikolojia wala wakufunzi. Walikuwa wamechagua watu wenye aina fulani ya uzoefu wa maisha halisi. Na jina langu likajitokeza — ingawa nilikuwa katika mauzo kwa miaka kumi na minane. Hawakuwa wakiangalia cheo: walikuwa wakiangalia akili.

Mtihani ulikuwa rahisi kuueleza na mgumu mno kuukamilisha:

kutembelea majimbo 50 ya Marekani ndani ya mwaka mmoja, nikichagua miji mwenyewe na kukaa angalau wiki moja katika kila mmoja.

Wiki mbili za mwisho zingekuwa likizo ya lazima. Wangegharamia matumizi yote. Nilitakiwa tu kuishi, kuangalia, kuelewa, na kuwasilisha ripoti kila Jumatatu. Simulizi ya kibinadamu, kavu, sahihi.

Nilisaini mkataba. Niliwajulisha nyumbani. Hawakuuliza chochote. Walitaka tu kujua kama mahitaji ya mwezi yalikuwa yamefika. Mimi nilikuwa karibu kukabili mwaka mmoja Amerika. Wao, kama kawaida, walikuwa wakikabili mwezi unaofuata.

Ili kuwa upande salama, mshahara wangu uliwekwa moja kwa moja kwenye akaunti yangu ya benki nchini Italia. Ilikuwa njia ya adabu ya kuniambia: “Usifanye upuuzi wowote. Ishi kwa kile ulicho nacho. Tuone wewe ni nani hasa.”

Ni miaka kumi na mitano tu baadaye ndipo nilipata ripoti zangu za awali, uchambuzi, na nyaraka walizokuwa wamekusanya kunihusu. Kitabu hiki kilizaliwa kutoka hapo. Nilipata idhini ya kukichapisha, kwa sharti moja: kamwe nisiitaje kampuni iliyokiagiza.

Haijalishi. Hadithi hii haihusu nembo. Inamhusu mwanamume katika nchi isiyowezekana kuielewa usipoiishi wewe mwenyewe.

Nianzie sehemu iliyo mbali zaidi?

Chaguo la busara lilikuwa kuanzia pembezoni, si katikati. Kwa sababu mbili rahisi:

1. Nilikuwa nimetoka tu kwenye jaribio: uwazi wa akili wa hali ya juu, umakini wa kiwango cha juu kabisa.
2. Kwa kuanzia kwenye ukingo ningeweza kurekebisha mwelekeo na kumaliza safari kwa usafi.

Sikuhitaji kuanzia Boston wala Chicago. Nilipaswa kuanzia mpakani. Mahali palipokuwa Amerika kwenye karatasi tu.

Nilichagua Juneau, mji mkuu wa Alaska. Uliojitenga. Unaofikika kwa mashua au ndege tu. Mji usio wa mtu yeyote. Mahali kamili pa kuanzia.

Kutumia Rasilimali kwa Busara

Kabla ya kuondoka, nilifanya kile ambacho Mmarekani hukiheshimu kuliko yote: nilijipanga kama mtaalamu, si kama mtalii.

Nilipiga simu kwa mashirika matatu ya ndege yanayojulikana zaidi, yale yenye mitandao mikubwa zaidi ya ndani. Ndani ya chini ya saa moja, nilinunua kijitabu cha safari hamsini za ndege za ndani kwa punguzo la asilimia 60.

Bila kikomo cha muda. Bila kikomo cha siku. Bila vizuizi. Sharti moja tu: kuzitumia ndani ya mwaka mmoja.

Nilifanya vivyo hivyo na makampuni ya hoteli, Uber Taxi na makampuni ya kukodisha magari, kisha nikaandaa ratiba ya kweli ya vituo, njia, lakini si nyakati.

Nilikuwa tayari.

Ulikuwa mafanikio yangu ya kwanza ya kweli. Ishara ya kwanza kwamba nilijua jinsi ya kusonga. Amerika huwatuza wale wanaotenda, si wale wanaosubiri.

Kampuni ilipoona muamala huo, ilifanya kile ambacho utamaduni wa Kimarekani hufanya kila mara: ilikagua uaminifu.

Je, ningeweza kusimamia mwaka mzima wa kusafiri bila kukoma? Je, ningeweza kukabiliana na matukio yasiyotarajiwa, umbali na dharura? Je, nilikuwa ninajitegemea?

Kwa sababu hiyo, kabla ya kuondoka, nilirekebisha jambo jingine muhimu:

Nilihakikisha nina kikomo cha mkopo cha kila mwezi cha angalau dola 100,000 kwenye kadi yangu ya mkopo.

Haikuwa kwa ajili ya kutumia. Ilikuwa kwa ajili ya kuonyesha kwamba tungeweza kuzisimamia. Wamarekani hufikiri hivi: kama huna uhuru wa kujitegemea, huna uhuru. Na kama huna uhuru, huwezi kupimwa.

Tangu wakati ule, mpango haukuwa tena kazi niliyopewa. Ulikuwa ujumbe wa maisha.

NA SASA TUNASAFIRI KWELI

Alaska ni sehemu ya Marekani kwa jiografia tu. Ni ulimwengu mwingine.

Ni mahali ambapo wanawake hutoweka bila kuacha alama. Ambapo malalamiko hayafiki kamwe yanakokwenda. Ambapo miji ni visiwa vya ustaarabu tu katikati ya bara la porini.

Juneau ulikuwa mtihamu wangu wa kwanza: mji mkuu usio na barabara inayouunganisha na sehemu nyingine ya nchi. Kipande cha Amerika kisichohisi kama Amerika.

Hapa nilianza kuelewa jambo fulani: safari isingekuwa ya kijiografia. Ingekuwa ya kibinadamu.

KUNDI 1 (Juzuu I)

Alabama – Alaska – Arizona – Arkansas – California – Colorado – Connecticut – Delaware – Florida – Georgia

KUNDI 2 (Juzuu II)

Hawaii – Idaho – Illinois – Indiana – Iowa – Kansas – Kentucky – Louisiana – Maine – Maryland

KUNDI 3 (Juzuu III)

Massachusetts – Michigan – Minnesota – Mississippi – Missouri
– Montana – Nebraska – Nevada – New Hampshire – New Jersey
– New Mexico

KUNDI 4 (Juzuu IV)

New York – Washington

KUNDI 5 (Juzuu V)

North Carolina – North Dakota – Ohio – Oklahoma – Oregon –
Pennsylvania – Rhode Island – South Carolina

KUNDI 6 (Juzuu VI)

South Dakota – Tennessee – Texas – Utah – Vermont – Virginia –
West Virginia – Wisconsin – Wyoming

KENTUCKY

Kentucky ni jimbo linaloishi katika vipimo viwili: juu juu ni migodi ya makaa ya mawe, wiski, farasi na vilima vya kijani; lakini kwa ndani limeundwa na umaskini wa kale, jamii zilizojitenga, dini kali na fursa adimu.

Ni ardhi ambayo si ya vijijini tena, lakini bado si ya kisasa. Imesimamishwa hewani. Ya polepole. Iliyochoka. Na ardhi inapokuwa imesimamishwa hewani, ni wanawake wanaoishikilia.

Huko Kentucky, mwanamke hatoweki kwa sababu ya tukio. Hutoweka kwa sababu ya urithi wa kijamii ambao kwa vizazi umemtaka ajitoe mhanga. Familia, watoto, kazi zisizo na uhakika, kanisa, majirani, matatizo ya watu wengine: yote yako mabegani mwao. Kutokuwepo kwake si kelele. Ni uzito.

Mwanamke wa Maeneo ya Zamani ya Migodi –

miaka 41

Makaa ya mawe yaliijenga Kentucky na yakaiangamiza. Migodi inafungwa, wanaume wanapoteza kazi zao, utegemezi wa kemikali unaongezeka, umaskini unaenea.

Wanawake hapa wanashikilia kinachobaki baadaye. – waume wasio na kazi – watoto wanaolelewa katika kukata tamaa – mishahara midogo kupita kiasi – matumizi ya dawa kupita kiasi yanayowakumba marafiki na ndugu – jamii zilizochoshwa kabisa.

Wanafanya kazi madukani, shuleni, kwa watoa huduma na kama wafanyakazi wa usaidizi. Wanafanya kila kitu ambacho mifumo ya kiuchumi iliyovunjika haifanyi tena.

Kutokuwepo kwake ni kwa kijamii: kama asingekuwa mwanamke, jimbo lingeporomoka. Lakini hakuna anayemtambua.

Mwanamke wa Derby na wa Ufugaji – miaka 36

Kentucky ni maarufu kwa farasi wake na kwa Derby. Nyuma ya picha hiyo ya kifahari kuna jeshi la wanawake wanaosafisha mazizi, wanaowashughulikia wanyama, wanaofanya zamu za alfajiri, na wanaofanya kazi kwa mishahara ya kucheakesha.

Ufahari uko mbele. Jasho liko nyuma.

Kutokuwepo kwake ni kwa kiuchumi: bila yeye sekta hii haifanyi kazi, lakini anabaki kuwa gurudumu dogo lisilojaliwa na umma wala wanasiasa.

Mwanamke Aliyenaswa na Dini – miaka 48.

Katika kaunti nyingi za Kentucky, kanisa lina nguvu zaidi kuliko serikali.

Mwanamke lazima awe: – mama – mke – kielelezo cha maadili – uwepo wa heshima – mtiifu kwa jamii.

Hawezi kutoka nje ya jukumu lake. Hawezi kujiunda upya. Hawezi kuonyesha mashaka wala udhaifu.

Kutokuwepo kwake ni kwa kitamaduni: hajimiliki mwenyewe. Ni mali ya simulizi ya kidini ya mahali hapo.

Mwanamke wa Kazi za Ujira wa Chini – miaka 29

Kentucky hustawi kwa kazi zenye malipo madogo. Na kazi hizo zote ni za wanawake.

Wahudumu wa malipo dukani, wahudumu wa migahawa, wasafishaji wa sakafu, wafanyakazi wa nyumba za wazee, wasaidizi wa shule. Maisha yanayoliwa na zamu zisizo na uhakika, mafuta ya gari ya bei ghali, watoto wa kulea, na matarajio sifuri.

Kutokuwepo kwake ni kwa kiuchumi na kiakili: haoni njia ya kutoka na hakuna anayempa.

Hitimisho – Kentucky

Kentucky ni mchanganyiko wa mila, umaskini, dini na taabu. Wanawake ndio uti wake wa mgongo. Na hasa kwa sababu hiyo, hawaonekani.

Kutokuwepo hapa ni mazoea ya pamoja. Mtindo wa maisha. Hali ya kawaida iliyopotoka ambayo haihojiwi kamwe.

Tafakari – Kentucky

Kila jimbo linaonyesha sura tofauti ya kutokuwepo. Kentucky inaonyesha ile iliyozaliwa na kuporomoka kwa uchumi na mila zinazong’ang’ania yaliyopita.

Hapa mwanamke hushikilia kila kitu ambacho wanaume wamepoteza, kila kitu ambacho dini inalazimisha, kila kitu ambacho umaskini unakifanya kuwa cha kudumu.

Yeye ndiye kiungo imara, lakini anachukuliwa kama kiungo dhaifu.

Na hasa ndiyo sababu jimbo hili ni la lazima katika juzuu hili: kuonyesha kinachotokea jamii inapoacha kila kitu mabegani mwa wanawake kisha inajifanya kana kwamba ni jambo la kawaida.

LOUISIANA

Louisiana ni jimbo la tofauti kali. Ni utamaduni, muziki, historia, mapishi, imani ya kiroho na utambulisho. Lakini pia ni umaskini, kutokuwa na utulivu, uraibu, ukosefu wa usawa wa rangi, vimbunga haribifu, siasa zisizo na mpangilio, na mfumo dhaifu wa kijamii.

Ni mahali ambapo uzuri unaishi pamoja na ubaya, bila uwiano. Kila kitu hapa kina pande mbili: New Orleans ni sherehe na kiwewe, Baton Rouge ni siasa na kudidimia, na parishii za vijijini ni jamii na upweke.

Mwanamke wa Louisiana hatowekei kwa bahati. Hutowekei kwa sababu yeye ndiye kielelezo pekee kilicho imara katika ardhi isiyo imara. Na uimara huo unamla.

Kutokuwepo kwake ni matokeo ya mambo matatu mazito: – umaskini uliokita mizizi

– ***majanga ya kimazingira yanayojirudia***

– mfumo dume mkali wa kitamaduni.

Hapa, wanawake huongoza familia, mitaa, jamii nzima. Na wakati kila mtu mwingine anajitokeza, yeye hufifia.

Mwanamke wa New Orleans – miaka 35

New Orleans ni muziki, sherehe, vurugu na historia. Lakini pia ni mojawapo ya miji tata na migumu zaidi nchini.

Mwanamke anayefanya kazi hapa anaishi katika medani tatu kwa wakati mmoja: – utalii unaowinda watu – ukatili wa mijini – uchumi usio imara

Anafanya kazi katika: – baa – hoteli – migahawa – ziara za kitalii – huduma za umma – muziki wa moja kwa moja – maisha ya usiku

Matabasamu ya lazima. Mishahara midogo. Kodi za nyumba za juu. Wateja wazito. Saa za kuchosha.

Kutokuwepo kwake ni kwa kimaadili: mji unatumia nguvu zake na kuzirudisha zikiwa zimechoka kabisa.

Kila mtu anataka “uchawi” wa New Orleans. Hakuna anayewalipa wale wanaouunda.

Mwanamke Mmarekani Mweusi wa Parish Maskini

—

miaka 42 Nje ya New Orleans kuna Louisiana ya vijijini na iliyofukarishwa. Nyumba ndogo, shule dhaifu, huduma za chini kabisa, na mishahara ya kuchekesha. Mwanamke Mmarekani Mweusi hapa anatekeleza majukumu matatu kwa wakati mmoja: – mfanyakazi – mama – nguzo ya kijamii ya jamii.

Anafanya kazi popote anapoweza: – nyumba za wazee – maduka madogo ya mahitaji – jikoni za vyakula vya haraka – usafi –

matunzo yasiyo rasmi.

Bila yeye, jamii haifanyi kazi. Lakini anaishi na mishahara midogo, msongo wa mawazo sugu, huduma kidogo za afya, na uwepo wa kudumu wa ukatili wa majumbani.

Kutokuwepo kwake ni kwa kihistoria: kunatokana na muundo uleule ambao kwa vizazi umemweka daima chini kabisa ya ngazi ya kijamii.

Mwanamke Anayenusurika na Vimbunga –

miaka 39

Huko Louisiana, hakuna kitu kinachoitwa maisha “imara”. Vimbunga hubadilisha kila kitu: nyumba zinaharibiwa, kazi zinapotea, familia zinatenganishwa, kumbukumbu zinapotea.

Mwanamke ndiye anaye: – kuwahamisha watoto – kulinda nyaraka – kusafisha nyumba iliyovamiwa na maji – kuanza kutoka sifuri – kushughulikia sera za bima zinazolipa kwa kuchelewa au kutolipa kabisa – kuitunza familia ikiwa tulivu wakati ndani yake yeye anaporomoka.

Kwa wanaume, ujenzi upya ni wa kimwili. Kwa wanawake, ni wa kisaikolojia. Mwaka baada ya mwaka.

Kutokuwepo kwake ni kwa kimazingira: kila dhoruba huchukua kipande cha nguvu zake, hadi karibu hakuna kinachobaki. Hakuna anayemfidia kwa hili.

Mwanamke wa Mila Nzito – miaka 51

Louisiana hustawi kwa mila imara, zilizokita mizizi, karibu takatifu.

Mwanamke lazima awe: – mama mkamilifu – kielelezo cha nyumbani – jiwe la msingi la familia pana – uwepo kanisani – mlezi wa wazee – kiongozi wa wadogo – muundo unaotegemeza kila kitu.

Ni jukumu la kale, lisilowahi kusasishwa.

Hawezi kukataa maombi ya familia. Hawezi kujibu. Hawezi kusema “hapana.” Hawezi kujifikiria mwenyewe bila kujihisi na hatia.

Kutokuwepo kwake ni kwa kitamaduni na kihisia: yuko na shughuli nyingi mno za kuwategemeza wote kiasi kwamba anatoweka kwake mwenyewe.

Hitimisho – Louisiana

Louisiana ni mchanganyiko wa uzuri na majeraha yasiyopona. Na katikati ya vurugu hii ya kawaida, wanawake hushikilia kila kitu pamoja: familia, kazi, jamii, mila, kuendelea kuishi kihisia.

Kutokuwepo kwao ni kitendawili: kadiri wanavyofanya zaidi, ndivyo wanavyoonekana kidogo.

Louisiana haiwafuti wanawake kwa nguvu moja. Inawafuta kwa nguvu elfu ndogo za kila siku: umaskini, vimbunga, utalii, historia ya rangi, majukumu ya kifamilia, ukosefu wa msaada.

Ni ufutaji wa polepole, wa kina, wa kimya.

Tafakari – Louisiana

Kila jimbo linaonyesha aina tofauti ya kutokuwepo. Louisiana inaonyesha ile inayosababishwa na: – majanga ya asili – majanga ya kijamii – majanga ya kifamilia.

Ni Jimbo ambalo mwanamke anaishi kwa ajili ya kila mtu, lakini hakuna anayeishi kwa ajili yake.

Ni jimbo ambalo kiwewe kinakuwa mazoea na mazoea yanakuwa utambulisho.

Louisiana inaonyesha kwamba kutokuwepo kwa wanawake si umaskini tu au ukosefu wa haki. Pia ni uchovu mzito kiasi kwamba hakuna anayeugundua tena.

Na ndiyo sababu sura hii ni muhimu mno: kukumbusha kwamba nyuma ya kila kadi ya posta ya New Orleans, kuna mwanamke anayeshikilia kitu ambacho dunia haiwezi kukiona.

MAINE

Maine ni mojawapo ya majimbo mazuri na magumu zaidi Amerika. Misitu isiyo na mwisho, pwani za baridi, minara ya taa, vijiji vya wavuvi, na ukimya mkubwa mno. Ni ardhi ya kimapenzi kwa wale wanaoitembelea tu. Kwa wale wanaoishi huko, ni upweke mtupu.

Watu ni wachache, umbali ni mrefu, majira ya baridi hudumu kwa miezi, fursa ni chache. Maine haikushambulii: inakuteketeza.

Wanawake hapa hutoweka kwa sababu tatu: – upweke wa kijiografia – kazi za msimu zisizo imara – jamii ndogo zinazokandamiza mabadiliko. Ni jimbo ambalo maumbile yanatawala na binadamu wanajizoeza. Kila mara. Kupita kiasi.

Mwanamke wa Maine haanguki kwa mshtuko. Huanguka kwa kurudiwa kwa yale yale.

Mwanamke wa Vijiji vya Wavuvi – miaka 39

Pwani ya Maine hustawi kwa uvuvi: kamba-mti, chewa, misimu mifupi na kazi ngumu.

Mwanamke hapa husimamia kila kitu ambacho mashua haifanyi: – uratibu – nyavu za kurekebisha – mauzo – hesabu za familia – familia – nyumba – dharura za ghafla.

Bahari ni nzuri ukiitazama kwa mbali. Ukiwa karibu, ni bwana asiyesamehe.

Kutokuwepo kwake ni kwa kiuchumi na kimwili pia: anaishi katika sekta ambayo mapato yanategemea hali ya hewa, msimu na bahati. Na msimu unapoisha, usalama nao unaisha.

Mwanamke Anayeishi katika Majira Marefu ya Baridi –

miaka 52

Maine wakati wa majira ya baridi ni ukuta: theluji, barafu, giza, ukimya usio na kikomo.

Huko ndani – Millinocket, Greenville, Lake District – wanawake wanakabiliana na: – miezi bila mawasiliano halisi ya kijamii– barabara hatari– nyumba zilizojitenga– huduma kidogo za afya– msongo wa mawazo wa msimu ulioenea– umbali kutoka huduma za msingi

Akiwa mgonjwa, anasubiri. Akihitaji daktari, anaendesha gari kwa saa nyingi. Akiporomoka kihisia, hakuna anayemwona.

Kutokuwepo kwake ni kwa kijiografia: anatoweka kwa sababu yuko mbali na kila kitu.

Mwanamke wa Kazi za Msimu – miaka 28

Wakati wa kiangazi, Maine hulipuka: utalii, nyumba za wageni za B&B, migahawa, safari za meli.

Mwanamke hapa hufanya kazi bila kuchoka: – kuhudumia – kusafisha – kupika – kukaribisha – kusimamia – kupanga vitu.

Ni kazi ngumu, yenye malipo duni, isiyo imara. Hudumu miezi mitatu, kisha hakuna kitu.

Huhama kutoka saa nyingi za kazi hadi wiki tupu. Kutoka pesa zinazolingia haraka hadi miezi ya kujinusuru.

Kutokuwepo kwake ni kwa kiuchumi: daima anaishi kati ya misimu miwili lakini si wa msimu wowote kati yake.

Mwanamke wa Jamii Ndogo – miaka 46

Miji midogo ya Maine ni jamii zilizofungiwa kwa malango: kila mtu anajua kila kitu kuhusu kila mtu, na hakuna anayebadilika kweli kamwe.

Mwanamke hapa lazima awe mnyoofu: – mama – mfanyakazi thabiti – uwepo wa kutegemewa – “mtu mwema” kwa mujibu wa kanuni za mahali hapo.

Hawezi kujiunda upya. Hawezi kubadilisha kazi kwa urahisi. Hawezi kuiacha jamii bila kuhukumiwa.

Kutokuwepo kwake ni kwa kitamaduni: yeye ni mali ya eneo kuliko kuwa mali yake mwenyewe. Ni mfungwa si wa uovu, bali wa mazoea.

Hitimisho – Maine

Maine ni jimbo linalokutazama kimya. Na ukimya, unapozidi, unakuwa mzigo.

Wanawake hapa hutoweka ndani ya umbali, misimu, majukumu yanayojirudia, kazi zisizo na uhakika, vijiji vilivyojifunga, majira marefu ya baridi.

Kutokuwepo si dhahiri. Kuko chini ya ngozi. Ni jambo la kila siku.

Maine haipigi. Inakuacha uende.

Tafakari – Maine

Kila jimbo hufichua aina fulani ya kutokuwepo. Maine hufichua ile inayozaliwa na jiografia:

Kadiri eneo linavyokuwa zuri zaidi, ndivyo maisha yanavyokuwa magumu zaidi kwa wale wanaoishi humo.

Hapa, mwanamke hafutwi na migogoro, bali na ukimya. Na marudio. Na umbali. Na baridi isiyopita kamwe. Na maisha yanayozidi kusinyaa.

Maine hufundisha jambo moja: kutokuwepo kwa mwanamke kunaweza pia kuwa mandhari. Ramani. Msimu usioisha kamwe.

Na ndiyo sababu sura hii ni ya lazima: kwa sababu Amerika si vurugu au fujo tu. Ni pia ukimya unaoteketeza.

MARYLAND

Maryland ni jimbo la udanganyifu. Dogo, linaloelekea Atlantiki, karibu na Washington. Maridadi kwa nje, tata kwa ndani.

Ni eneo lililogawanyika vipande viwili: – vitongoji tajiri, vilivyoelimika, vilivyolindwa na vyenye mpangilio – miji migumu, maskini, iliyotiwa alama na uhalifu na kutelekezwa.

Ni mojawapo ya majimbo yenye kipato cha wastani cha juu zaidi Amerika na wakati huo huo mojawapo ya yale yenye ukosefu wa

usawa ulio wazi zaidi.

Wanawake hapa hawatoweki kwa sababu moja. Wanatoweka kwa sababu ya ulimwengu mingi mno wanaopaswa kuuzoea: jiji kuu, vitongoji, siasa, huduma za afya, umaskini wa mijini, utambulisho wa rangi.

Kutokuwepo kwa wanawake huko Maryland kuna sura nyingi.

Kunategemea msimbo wa posta.

Mwanamke wa Baltimore – miaka 34

Baltimore ni mojawapo ya miji tata zaidi nchini Marekani: umaskini uliokita mizizi, uhalifu mwingi, kutengwa kijamii, huduma zilizolemewa, na shule zilizo hatarini.

Hapa, wanawake hushikilia kila kitu pamoja: – watoto – kazi zisizo na uhakika – mitaa ya hatari – gharama ya maisha isiyobebeka – usafiri wa polepole – ukosefu wa ulinzi wa kweli.

Anafanya kazi popote anapoweza: maduka makubwa, zahanati, vituo vya msaada, migahawa ya vyakula vya haraka, nyumba za kutunzia wazee, usafi. Kutokuwepo kwake ni kwa mijini: jiji huzungumzia “ufufuaji” lakini kamwe halianzii kwenye maisha yake.

Huonekana na mfumo pale tu anapotumika kama nguvu kazi. Hutoweka pale haki zake zinapotambuliwa.

Mwanamke wa Vitongoji vya Matajiri – miaka 42

Upande tajiri wa Maryland ni kamilifu: nyumba zinazostahili filamu, vipato vya juu, shule za wasomi, kazi zenye malengo makubwa, familia zilizopangika vizuri.

Mwanamke hapa hutoweka kwa sababu tofauti: shinikizo la ukamilifu.

Ni mazingira ya ushindani ambapo nafasi ya mwanamke lazima iwe bila dosari: – usimamizi kamili wa familia – sura ya juu katika jamii – watoto wakamilifu – kujitolea kwa lazima – kazi au taaluma sambamba ambayo kamwe haipaswi “kumfunika” mwenzi wake.

Anaishi katika mazingira yanayomtaka awepo daima, bila kukata tamaa kamwe, bila kuonyesha uchovu kamwe.

Kutokuwepo kwake ni suala la utambulisho: jamii inamwona kama nafasi, si kama mtu.

Mwanamke Mmarekani Mweusi wa Ukanda wa

Kati – miaka 45 Maryland ina mojawapo ya jamii kubwa na zenye ushawishi zaidi za Wamarekani Weusi nchini Marekani.

Wanawake hapa ni nguvu inayosukuma jamii: – wanafanya kazi katika huduma za afya – wanafanya kazi shuleni – wanaendesha ofisi na utawala wa umma – wanashikilia pamoja familia kubwa – wanategemeza jamii nzima. Lakini anaishi na mzigo maradufu: wa rangi na wa jinsia.

Hufanya kila kitu. Hushikilia kila kitu. Huonekana kila mahali. Lakini mara chache husikilizwa.

Kutokuwepo kwake ni kwa kisiasa: analitegemeza Jimbo bila kuketi kwenye meza ambazo maamuzi hufanywa.

Mwanamke Anayefanya Kazi katika Huduma za Afya – miaka 37

Maryland ni mojawapo ya majimbo yenye idadi kubwa zaidi ya wanawake wanaofanya kazi katika huduma za afya, kutokana na ukaribu wake na Washington na hospitali zake kubwa za kikanda.

Wanawake hapa wanaishi ndani ya mfumo usioacha kamwe kudai: – zamu zisizoisha – wodi zilizojaa kupita kiasi – dharura zinazojirudia – majukumu makubwa mno – ulinzi mdogo wa kisaikolojia – mishahara isiyofidia athari za kihisia.

Ndiye anayemtibu kila mtu: wazee, watoto, wagonjwa sugu, dharura za mijini, majanga ya kimazingira.

Kutokuwepo kwake ni kwa kiutendaji: yeye ni wa msingi, lakini sauti yake ina uzito mdogo ajabu katika maamuzi ya afya.

Hitimisho – Maryland

Maryland ni jimbo lililojengwa juu ya tofauti kali: utajiri uliopindukia na umaskini uliopindukia, siasa za ngazi ya juu na mitaa iliyotelekezwa, taaluma za kung’aa na kazi duni. Wanawake hapa hupitia mikanganyiko hii yote kwa wakati mmoja. Kila eneo la Maryland lina aina tofauti ya kufutwa: ya mijini, ya kijamii, ya utambulisho, ya rangi, na ya afya.

Kutokuwepo kwao ni matokeo ya pamoja: Jimbo linafanya kazi kwa sababu wao wanasimama imara.

Na ndiyo hasa sababu hawaonekani.

Tafakari – Maryland

Kila jimbo hufichua simulizi yenye sura nyingi ya kutokuwepo kwa wanawake. Maryland hufichua ile tata zaidi: wanawake wapo

katika kila ngazi ya jamii lakini hupuuzwa hasa pale mfumo unapochukua sura yake.

Hapa, wanawake ni: – uti wa mgongo wa vitongoji tajiri– injini ya jamii za watu weusi– watoaji wa huduma za afya– uhai wa mitaa maskini.

Hata hivyo, hatambuliwi kama nguvu ya kisiasa, hawekwi katikati ya mikakati, halindwi.

Huko Maryland, kutokuwepo si umaskini wala upweke. Ni kutolingana: wanawake hutoa zaidi ya kile jimbo linachowarudishia.

Na ndiyo sababu kinapata nafasi yake hapa katika juzuu hili.

MASSACHUSETTS

Massachusetts ni mojawapo ya majimbo yenye akili zaidi Amerika. Vyuuo vikuu vya wasomi, hospitali za kiwango cha dunia, vituo vya utafiti, teknolojia, na ubunifu. Kwa nje, inaonekana kuwa mojawapo ya maeneo yaliyoendelea zaidi na “sahihi” zaidi nchini: elimu ya juu, vipato vya juu, sera za kisasa, na huduma kamili.

Lakini ukweli ni tata zaidi.

Massachusetts ni eneo la kasi mbili: – wale walio ndani ya mizunguko ya maarifa – wale wanaobaki nje ya milango hiyo.

Ni jimbo linalozungumzia maendeleo, lakini linaishi chini ya shinikizo kubwa la kitamaduni. Na shinikizo hilo polepole huponda uwepo wa wanawake.

Wanawake hapa hawatoweki kwa sababu ya kukosa walichonacho. Wanatoweka kwa sababu ya matarajio yaliyopita kiasi: taaluma,

familia, viwango vya juu, utendaji usiolegea, mifano kamilifu ya kijamii.

Kutokuwepo kwa wanawake huko Massachusetts ni kwa kisasa, kwa kisomi, kwa kuboreshwa — na kunaangamiza.

Mwanamke wa Chuo Kikuu cha Wasomi – miaka 33

Massachusetts ni moyo wa kitaaluma wa sayari. Mustakabali wa maarifa huamuliwa ndani ya kampasi hizo.

Mtafiti mwanamke huingia akiwa na uwezo wa juu mno, lakini hujikuta akikabiliana na mfumo unaodai:

– chapisha bila kukoma – shindana na wenzako waliolindwa – endesha makongamano, semina, matukio makubwa – dumisha sura inayong’aa daima – acha maisha yako binafsi kwa miaka

Mazingira yanaonekana ya kimaendeleo, lakini nafasi za mamlaka zinabaki za wanaume. Wanaofanya utafiti huvuta hewa ya ubora... na ya kuchakaa.

Kutokuwepo kwake ni kwa kitaasisi: huzalisha maarifa, lakini mara chache huamuru.

Mwanamke Mhamiaji katika Usafi na Huduma za Chakula – miaka 29

Nje ya kampasi zake zinazofanana na picha kamilifu, Massachusetts hustawi kwa kazi ya wahamiaji: Walatina, Wahaiti, Wabrazili, watu wa Cape Verde, Waafrika.

Wao ndio wanaofanya: – kusafisha ofisi za wasomi – kupika katika migahawa ya vyuo vikuu – kufanya zamu katika hoteli – kuendesha majiko ya migahawa ya Boston – kuwatunza wazee – kuwatunza watoto wa watu wengine.

Maisha magumu, mapato madogo, kodi za nyumba zilizopanda angani.

Kutokuwepo kwake ni kwa kiuchumi na kisiasa: huliweka jiji lililoelimika zaidi Amerika likielea bila kutambuliwa na mtu yeyote.

Mwanamke wa Zahanati na Hospitali – miaka 41

Massachusetts ni kitovu cha huduma za afya za hali ya juu. Nyuma ya majina makubwa kuna maelfu ya wanawake: wauguzi, mafundi, wafanyakazi wa wodi, wasaidizi, na wafanyakazi wa msaada.

Zamu zisizowezekana. Msongo usiokoma. Majukumu makubwa mno. Wagonjwa wagumu. Gharama za maisha za juu mno. Mapumziko kidogo.

Kutokuwepo kwake ni kwa kiutendaji: yeye ndiye injini ya huduma bora zaidi za afya Amerika, lakini mfumo haumwoni kama mtu: ila kama kazi tu.

Mwanamke wa Mitaa Migumu – miaka 35

Zaidi ya kampasi na vitongoji vya matajiri, Massachusetts ina umaskini halisi na mkali ambao hauonekani kwa vyombo vya habari.

Mwanamke anayeishi hapa hukabiliana na: – kodi za nyumba zisizobebeka – shule dhaifu – vurugu zilizoenea – huduma zisizotosha – usafiri usio na uhakika – kazi zenye malipo duni – ubaguzi wa rangi wa kimfumo.

Yeye ni mnusurika wa kila siku.

Kutokuwepo kwake ni kwa mijini: haingii ndani ya simulizi “kamilifu” ya Massachusetts, kwa hiyo mfumo unampuuza.

Hitimisho – Massachusetts

Jimbo hili ni kitendawili kilicho wazi: kadiri lilivyoelimika zaidi, ndivyo linavyotarajia zaidi wanawake wasimamie kila kitu.

Kutokuwepo hapa si ujinga. Ni ubora uliopindukia. Ni imani kwamba, katika eneo lililoendelea, “kila kitu kitakuwa sawa.”

Si kila kitu kiko sawa.

Wanawake hubeba mizigo mikubwa na isiyoonekana: ya kitaaluma, ya afya, ya familia, ya kiuchumi.

Massachusetts hufanya kazi kwa sababu wao hufanya kazi. Na ndiyo hasa sababu hutoweka.

Tafakari – Massachusetts

Kila jimbo huonyesha jeraha tofauti. Massachusetts huonyesha lile lililojificha chini ya utamaduni wake.

Hapa, wanawake hawafutwi kwa sababu wanakosa fursa. Wanafutwa kwa sababu wana nyingi mno, na hakuna anayewalinda wanapozikabili.

Ni kufutwa kwa kisasa: bila vurugu, bila kelele, bila kuonekana wazi. Lakini kamili.

Na ndiyo sababu Massachusetts ni sura ya lazima: kukumbusha kwamba maendeleo hayatoshi ikiwa hayawakomboi kweli wale wanaoyategemeza.

MICHIGAN

Michigan ni kiunzi cha Amerika ya viwanda. Jimbo lililounda gari, lililojenga wazo lenyewe la tabaka la wafanyakazi wa Amerika — na lililoona yote yakisambaratika. Viwanda vilivyofungwa, miji

iliyohamwa, mitaa iliyotelekezwa, maji yaliyochafuliwa, uraibu, miundombinu inayozeeka, mishahara iliyopunguzwa.

Ni jimbo lililopitia kupanda, kuporomoka, na ustahimilivu. Na katika yote hayo, wanawake wamevumilia kile ambacho wanaume hawakuweza tena kukibeba.

Michigan haiwafuti wanawake mara moja. Inawateketeza, siku baada ya siku, kupitia nguvu tatu: – viwanda vinavyoporomoka – miji inayohamwa – matatizo ya kimazingira yanayotia sumu kila kitu. Kutokuwepo kwa wanawake hapa ni matokeo ya uchumi uliovunjika unaoendelea kudai huku ukitoa karibu chochote.

Mwanamke wa Detroit – miaka 38

Detroit ni ishara ya dunia nzima ya kuporomoka kwa viwanda. Mitaa mitupu, nyumba zilizotelekezwa, huduma dhaifu, shule zisizo na fedha za kutosha, na umaskini wa kihistoria.

Wanawake hapa wanaishi na: – kazi zisizo na uhakika – usafiri usioaminika – vurugu zilizoenea – gharama zisizobebeka – ukosefu wa mitandao imara ya kijamii – majukumu kamili ya familia.

Anafanya kazi popote anapoipata: maduka makubwa, zahanati, vituo vya simu, migahawa, vyama vya ushirika vya mahali.

Kutokuwepo kwake ni kwa mijini: jiji maarufu duniani kote, lakini lisilowatazama wale wanaolisimamisha.

Detroit husherehekea historia yake ya viwanda. Haiwasherehekei wanawake walionusurika kushindwa kwake.

Mwanamke wa Flint – miaka 34

Flint ni jeraha la kitaifa. Maji yaliyotiwa sumu kwa miaka, watoto waliotiwa sumu, familia zilizosalitiwa na jimbo.

Mwanamke hapa aliipitia kashfa hiyo yeye mwenyewe: – alipika kwa maji yenye sumu – aliwaoggesha watoto wake kwa maji hatari – alipambana na taasisi zilizokana ushahidi – aliendesha nyumba zenye matatizo makubwa ya usafi – alilazimika kuchagua kati ya kulipa bili au kununua maji ya chupa. Kutokuwepo kwake ni kwa kimazingira: Jimbo limeshindwa, na yeye amelipa gharama.

Flint si msiba tu. Ni mfano wa jinsi maisha ya mwanamke maskini yasivyo na thamani kubwa Amerika.

Mwanamke wa Viwanda vya Zamani – miaka 46

Zamani za kale, viwanda vya Michigan vilitoa utulivu: mishahara ya haki, nyumba, familia, mustakabali.

Kisha kila kitu kikaporomoka: kuhamishia kazi ng'ambo, roboti, kufungwa kwa viwanda, kuachishwa kazi kwa wingi.

Wanawake hapa walilazimika kujibuni upya haraka: – maduka makubwa – huduma za msaada – usafi – huduma ndogo ndogo – kazi za muda – zamu zilizogawanywa.

Kutoka viwanda vizito hadi hali ya kila siku isiyo na uhakika.

Kutokuwepo kwake ni kwa kiuchumi: amepoteza usalama, amepoteza matarajio, amepoteza ulinzi aliokuwa nao wakati gari lilipotawala dunia.

Mwanamke wa Vijijini – miaka 50

Michigan ya vijijini ni pana: maeneo ya maziwa, misitu, jamii zilizotengwa, miji midogo inayokwenda polepole.

Mwanamke hapa hukabiliana na: – majira ya baridi makali – uraibu unaowakumba waume na watoto – huduma za afya zilizo mbali – kazi za msimu – upweke – usafiri karibu usiokuwepo.

Ni maisha ya kujirekebisha bila kukoma. Bila msaada, bila kukua, bila mitandao imara. Kutokuwepo kwake ni kwa kijiografia: hutoweka katika kilomita, katika ukimya, katika mazoea ya kunusurika.

Hitimisho – Michigan

Michigan ni jimbo linalobeba makovu ya zamani na matokeo ya sasa.

Wanawake husimama imara: Detroit, Flint, maeneo ya vijijini, viwanda vya zamani, mitaa migumu, familia zinazostahimili.

Lakini wakati wanasimama, wanatoweka: – kati ya miundombinu inayoporomoka – kati ya maji yaliyochafuliwa – kati ya kazi zisizo na uhakika – kati ya miji iliyohamwa nusu – kati ya chumi zilizoshindwa.

Michigan husherehekea zamani zake tukufu. Wanawake hulipia sasa.

Tafakari – Michigan

Kila jimbo huonyesha aina tofauti ya kutokuwepo. Michigan huonyesha ile inayosababishwa na udhaifu wa miundo: kiwanda kinapoanguka, jamii huanguka. Na jamii inapoanguka, ni mwanamke anayebaki amesimama — peke yake.

Kutokuwepo kwa wanawake hapa ni matokeo ya maisha yote yaliyotumika kuziba mapengo ya kazi, watoto, makazi, migogoro ya kiuchumi, majanga ya kimazingira, kupunguzwa kwa huduma, na vurugu za mijini.

Ni Amerika ambayo haifanyi kazi tena na ambayo inatarajia wanawake wafanye kazi hata hivyo. Na ndiyo sababu sura hii ni muhimu mno.

MINNESOTA

Minnesota ni jimbo ambalo kila mtu hulipenda: maziwa, maumbile, mpangilio, elimu, ustaarabu, majira marefu ya baridi, na maisha ya “utulivu.” Hiki ndicho wanachokiona kwa nje.

Kwa ndani, ni tofauti. Ni jimbo linaloishi nusu ya mwaka katika halijoto ya kuganda, lenye jamii zinazoonekana wazi lakini kwa kweli zimefungika sana, lenye miji inayojinadi kama ya kimaendeleo lakini inayoficha mivutano ya rangi iliyokita mizizi, lenye mfumo wa kijamii unaofanya kazi tu maadamu wewe unafanya kazi — na wanawake daima hufanya kazi.

Hapa, mwanamke hatoweke katika fujo. Hutoweke katika usahihi wa kuonekana. Katika ukimya. Katika ubaridi. Katika matarajio “ya upole” yanayomponda zaidi kuliko vurugu za wazi.

Minnesota haishambulii. Inateketeza.

Mwanamke wa Mitaa ya Wahamiaji – miaka 32

Minnesota ina mojawapo ya jamii kubwa na zinazoonekana zaidi za wahamiaji nchini Marekani: Wasomali, Wahmong, Waethiopia, na Walatino. Na wanawake ndio moyo wa jamii hizi.

Wanaishi kati ya ulimwengu miwili: – utamaduni wao wa asili – mfumo mgumu na ghali wa Amerika. Wanafanya kazi kama: – wasaidizi wa huduma za afya – wasafishaji – wahudumu wa vyakula – walezi wa watoto – madereva – wafanyakazi wa upatanishi wa kitamaduni.

Wanazungumza lugha mbili, wanalea watoto, na wanategemeza familia kubwa. Bila kukoma.

Kutokuwepo kwao ni kwa kitamaduni na kiuchumi: wao ndio nguvu inayosukuma jamii, lakini jamii pana inawachukulia kama uwepo wa huduma tu.

Wanaonekana kama idadi, hawaonekani kama watu.

Mwanamke Anayefanya Kazi ya Ustawi wa Jamii – miaka 38

Minnesota huwekeza sana katika huduma za kijamii. Lakini wanaofanya kazi halisi daima ni wanawake: katika vituo vya familia, miradi ya elimu, makazi ya hifadhi, na taasisi za umma.

Wanawaita “malaika wa jamii.” Ni wafanyakazi wanaolipwa kidogo na kufanyishwa kazi kupita kiasi.

Hadithi nzito za kubeba, dharura zisizokoma, watu wa kusaidia bila zana za kutosha, kudhibiti hisia bila kukoma.

Kutokuwepo kwao ni kwa kitaaluma: wanategemeza sehemu dhaifu zaidi ya jamii, lakini mfumo hauwezi kuwategemeza wao.

Mwanamke wa Majira Marefu ya Baridi – miaka 50

Minnesota wakati wa baridi ni kama sayari nyingine: miezi ya theluji, barabara za barafu, kutengwa kwa lazima. Katika maeneo ya ndani na miji midogo, wanawake wanaishi: – kilomita nyingi mbali na kila kitu – huduma kidogo za afya – mazoea yasiyobadilika – matatizo ya nyumbani bila mitandao ya msaada – baridi inayoingia hata kichwani.

Ukiwa mbali, uko peke yako. Na ukiwa peke yako huko Minnesota, hakuna anayeona.

Kutokuwepo kwake ni kwa kijiografia: hutoweka ndani ya theluji, ndani ya umbali, ndani ya ukimya.

Sekta Muhimu – miaka 40

Minnesota ni jimbo linalosimama juu ya nguzo tatu: – huduma za afya – elimu – usambazaji wa chakula.

Sekta tatu zinazotawaliwa na wanawake. Zamu ndefu, viwango vya juu vya uwajibikaji, upungufu wa wafanyakazi, na msongo usiokoma.

Wao ndio wanaolifanya jimbo liendeleo kufanya kazi halijoto inaposhuka hadi -25. Wao ndio wasioweza kukosekana, hata wakiwa wagonjwa.

Kutokuwepo kwao ni kwa kiutendaji: hawawezi kusimama, lakini hakuna anayejenga mfumo wa kuwalinda.

Hitimisho – Minnesota

Minnesota ni jimbo lenye baridi kwa nje na joto kwa nje. Wanawake huweka kila kitu katika mizani: jamii za wahamiaji, huduma za kijamii, huduma za afya, shule, na familia zilizotengwa.

Kutokuwepo kwao kumeundwa na vitu vitatu: – barafu – ukimya – uwajibikaji bila kutambuliwa. Hakuna fujo, hakuna kelele, hakuna vurugu za kuvutia macho. Kuna utulivu unaoteketeza tu.

Tafakari – Minnesota

Kila jimbo huonyesha aina yake ya kutokuwepo. Minnesota huonyesha ile “ya adabu zaidi”: kufutwa kupitia wema wa kuonekana.

Hapa hawakupigii kelele. Hawakuzuii waziwazi. Hawakushambulii.

Wanakuacha tu ufanye kazi peke yako. Na wewe lazima ufanye kazi daima.

Minnesota ni jimbo ambalo wanawake huwa wasioonekana si kwa sababu ni dhaifu, bali kwa sababu wana nguvu mno kiasi cha kutosaidiwa.

Na ndiyo sababu sura hii ni muhimu mno: kuonyesha kwamba hata majimbo “mazuri” yana ukosefu mkubwa.

MISSISSIPPI

Mississippi ni moyo wa Kusini ya ndani kabisa. Ni jimbo ambalo bado linabeba uzito wa historia yake: utumwa, umaskini uliokita mizizi, ubaguzi, ukosefu wa huduma, miundombinu duni, elimu isiyo na fedha za kutosha.

Ni mojawapo ya maeneo ambapo kuzaliwa mwanamke kunamaanisha kuanza na vikwazo vitatu: – umaskini wa kurithi – nafasi ngumu za kifamilia – jimbo lisilotoa chochote. Hapa, wanawake hawatoweki kwa sababu ya tukio. Wanatoweka kwa sababu wanaishi katika jamii ambayo haikuwahi kubuniwa ili kuwalinda.

Kutokuwepo kwa wanawake huko Mississippi ni kamili: kwa kiuchumi, kitamaduni, kiafya, kisiasa, kirangi.

Ni jimbo ambalo wanawake hushikilia kila kitu na kupokea chochote.

Mwanamke Mmarekani Mweusi wa Delta – miaka 40

Delta ya Mississippi ni mojawapo ya maeneo maskini zaidi nchini Marekani. Tajiri ajabu kwa utamaduni, muziki, na historia, lakini

imeharibiwa na kutelekezwa kisiasa, ukosefu wa huduma, na ukosefu mkubwa wa usawa.

Mwanamke Mmarekani Mweusi hapa ndiye mhimili wa jamii: – analea watoto na wajukuu – anafanya kazi katika shule dhaifu – anatoa matunzo ya familia – anafanya zamu katika nyumba za wazee – anasafisha nyumba na majengo – anategemeza mtaa mzima.

Bila yeye, Delta ingeporomoka kwa siku moja.

Kutokuwepo kwake ni kwa kihistoria na kirangi: Jimbo halijawahi kumweka katikati ya chochote. Hutoa kila kitu, hupokea chochote.

Mwanamke wa Maeneo ya Vijijini Yenye Umaskini Zaidi – miaka 48

Mississippi ya vijijini ni pana. Miji midogo kabisa, nyumba za mbali, makanisa kila mahali, na hospitali karibu zisizokuwepo.

Mwanamke anaishi na: – maili nyingi mbali na kila kitu – matatizo sugu ya afya yasiyotibiwa – usafiri duni – kazi za msimu au zisizo na uhakika – nyumba za zamani, ngumu kutunza – hisia ya kutengwa inayogeuka kuwa mtindo wa maisha.

Dharura ikitokea, hakuna anayefika kwa wakati.

Kutokuwepo kwake ni kwa kijiografia: anaishi mbali mno kufikiwa na ni maskini mno kusikilizwa.

Mwanamke Anayefanya Kazi katika Huduma za Chini Kabisa – miaka 33

Mississippi ni mojawapo ya majimbo yenye mishahara ya chini zaidi nchini. Na kazi hizi, bila kubadilika, ni za wanawake.

Mwanamke hapa anafanya kazi katika: – minyororo ya bei nafuu – maduka makubwa ya bei nafuu – migahawa ya vyakula vya haraka – usafi – matunzo yasiyo rasmi ya wagonjwa na wazee – ulezi wa watoto usiosajiliwa.

Zamu ngumu, hakuna haki, hakuna saa za kudumu. Anafanya kazi kwa bidii, anapata kidogo, na ananusurika.

Kutokuwepo kwake ni kwa kiuchumi: bila kazi yake, Mississippi husimama polepole, lakini jimbo linamchukulia kana kwamba mtu yeyote angeweza kuchukua nafasi yake.

Mwanamke Aliyenaswa katika Mapokeo ya Kidini – miaka 55

Dini huko Mississippi si kipengele. Ni mfumo.

Mwanamke hapa lazima: – awe mama – awe mcha Mungu – awe tegemeo la familia – awe kielelezo cha maadili – awe “imara” hata wakati si imara.

Hawezi kutengana na mumewe bila unyanyapaa. Hawezi kubadilisha maisha yake bila kuzua hukumu. Hawezi kujiweka mbele ya familia yake.

Kutokuwepo kwake ni kwa kitamaduni na kihisia: alilelewa ili kumtegemeza kila mtu, lakini hakuna anayemtegemeza yeye.

Hitimisho – Mississippi

Mississippi ni jimbo linalobadilika polepole kuliko yote. Na katika upole huu, wanawake hupotea.

Wao ndio wanaozifanya shule, maduka, makanisa, familia, na jamii ziendele. Wao ndio wanaoshikilia pamoja kile ambacho serikali haiwezi.

Hata hivyo, wanatoweka ndani ya muundo usiowahi kuwaona kuwa wa msingi.

Kutokuwepo hapa si ajali. Ni mapokeo.

Tafakari – Mississippi

Kila jimbo huonyesha aina fulani ya kutokuwepo. Mississippi huonyesha ile ya zamani zaidi na ya kikatili zaidi.

Hapa, wanawake si wasioonekana tu. Wanachukuliwa kuwa jambo la kawaida. Wanahesabiwa kama maliasili: wanapatikana daima, hawalindwi kamwe.

Mississippi huonyesha ukweli mkali: historia isipobadilika, wanawake hulipa gharama kubwa zaidi.

Ndiyo sababu sura hii ni mojawapo ya muhimu zaidi katika juzuu hili: kwa sababu inaonyesha kinachobaki pale Jimbo linapotelekeza vizazi vizima na kutarajia wanawake wawaokoe.

Ferdinando Frega